

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2005. gada 31. maijs)

pēc Eiropas Savienības Padomes lūguma par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai attiecībā uz Kopienas statistiku par ārvalstu saistīto uzņēmumu struktūru un darbību (COM(2005) 88 galīgā redakcija)

(CON/2005/16)

(2005/C 144/09)

1. Eiropas Centrālā banka (ECB) 2005. gada 6. aprīlī ir saņēmusi Eiropas Savienības Padomes lūgumu sniegt atzinumu par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai attiecībā uz Kopienas statistiku par ārvalstu saistīto uzņēmumu struktūru un darbību (turpmāk tekstā — “ierosinātā regula”).
2. ECB kompetence sniegt atzinumu ir pamatota Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 105. panta 4. punkta pirmajā ievilkumā. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.
3. Ierosinātās regulas mērķis ir izveidot kopēju struktūru Kopienas statistikas par ārvalstu saistīto uzņēmumu struktūru un darbību sagatavošanai. No vienas puses, saskaņā ar šo struktūru dalībvalstis ziņos datus par ārvalstu saistītajiem uzņēmumiem, kuri ir rezidenti datu sagatavošanas valstī un kurus kontrolē ārvalstu institucionāla vienība. Ierosinātās regulas I pielikums nosaka kopēju moduli šādai iekšējai statistikai par ārvalstu saistītajiem uzņēmumiem (turpmāk tekstā — “iekšējā FATS”). No otras puses, datu ziņošana par ārvalstu saistītajiem uzņēmumiem, kuri nav rezidenti datu sagatavošanas valstī un kurus kontrolē datu sagatavošanas valstī rezidējoša institucionāla vienība, šobrīd ir brīvprātīga, un uz to attieksies eksperimentālie pētījumi, ko dažas dalībvalstis veiks, vēlākais, trīs gadu laikā pēc ierosinātās regulas spēkā stāšanās. Ierosinātās regulas II pielikums nosaka kopēju moduli šādai ārējai statistikai par ārvalstu saistītajiem uzņēmumiem (turpmāk tekstā — “ārējā FATS”).
4. ECB atzinīgi novērtē ierosināto regulu. Definējot kopējo struktūru, ierosinātā regula uzlabos datu par ārvalstu saistītajiem uzņēmumiem salīdzināmību visā ES, tādējādi padarot tos piemērotākus datu apkopošanai ES un/vai euro zonas līmenī, kā arī padarot datus uzticamākus visiem to lietotājiem. Datus par ārvalstu saistītajiem uzņēmumiem šobrīd sagatavo dalībvalstu statistikas iestādes (parasti iekšējo FATS) un centrālās bankas (parasti ārējo FATS). Izmantotās datu sagatavošanas metodes atbilst ierosinātajai regulai, un šie dati palīdzēs ECB novērtēt ekonomikas attīstību saistībā ar lielo korporāciju un to ārvalstu saistīto uzņēmumu darbību euro zonā, kā arī ārpus tās. Šie dati tiek uzskatīti par noderīgiem gan analizējot euro zonas tirdzniecības tendences un cenu noteikšanas politiku, gan izprotot tiešo ārvalstu investīciju ekonomisko ietekmi uz, piemēram, konkurenci un nodarbinātību.
5. Šajā sakarā ECB vēlas izmantot izdevību, lai izteiktu komentārus par dažiem ierosinātās regulas noteikumiem. ECB norāda, ka ierosinātā regula ārējās FATS sniegšanu nav noteikusi par tūlītēji obligātu. Atsevišķu dalībvalstu veikto eksperimentālo pētījumu rezultātus būs iespējams novērtēt tikai pēc trīs gadiem. ECB izsaka nožēlu par to, ka, lai gan Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regulas (EK) Nr. 184/2005 par Kopienas statistiku, kas attiecas uz maksājumu bilanci,

starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un tiešajām ārvalstu investīcijām⁽¹⁾, I pielikuma 2. punktā maksājumu bilances statistikai noteiktās datu plūsmas norāda atsevišķas preču un pakalpojumu kategorijas, ierosinātajā regulā preces un pakalpojumi šādā veidā netiek iedalīti. Ja šie dati netiek iedalīti atsevišķi, to vērtība analīzes mērķiem samazinās, un tos būs grūtāk salīdzināt ar datiem, kas tiek publicēti valstīs, kuras ir euro zonas galvenās darījumu partneres.

6. Jāatzīmē arī ierosinātās regulas I pielikuma 5. punktā pašreiz noteiktais 20 mēnešu termiņš no atsaucē gada beigām, kura laikā dalībvalstīm jānosūta iekšējā FATS. Tas ir lielākais iespējamais laiks, lai nodrošinātu regulāru novērtējumu ekonomikas attīstībai saistībā ar (biežajām) izmaiņām lielo korporāciju struktūrā, kā arī to saistīto uzņēmumu skaitā, lielumā un ekonomiskās darbības nozarē. Tādēļ ECB aicina Parlamentu un Padomi pēc eksperimentālo pētījumu rezultātu izvērtēšanas apsvērt ierosinātā laika samazināšanu vidējā termiņā vismaz attiecībā uz apkopotajiem datiem (t.i. "1. līmeni", kā tas norādīts ierosinātajā regulā). Tas atbilstu Regulā (EK) Nr. 184/2005 noteiktajam ārvalstu tiešo investīciju apkopoto datu ziņošanas grafikam, kas paredz deviņu mēnešu termiņu.
7. Pēc sīkāka ierosinātās regulas I līdz III pielikuma izvērtējuma ECB norāda, ka Regulas (EK) Nr. 184/2005 I pielikuma 6. punkts "Ģeogrāfiskā iedalījuma līmeņi" bez citiem visas ES posteņiem ietver papildus posteni "U4 ārpus euro zona". ECB uzskata, ka, lai sagatavotu euro zonas apkopotos datus, būtu lietderīgi līdzīgu atsauci uz "Ārpus euro zonu" ietvert ierosinātās regulas III pielikumā, iekļaujot papildus ģeogrāfiskā iedalījuma līmeni pozīcijā "1. līmenis". Visbeidzot, Paskaidrojuma raksts atsaucas uz "ES-15" (vai "ES15-dalībvalstīm"); ECB ierosina, ka tam vajadzētu atsaukties uz pašreizējo "ES-25" vai "ES-25 dalībvalstīm".

Frankfurtē pie Mainas, 2005. gada 31. maijā.

ECB priekšsēdētājs

Jean-Claude TRICHET

⁽¹⁾ OV L 35, 8.2.2005., 23. lpp.